A'

CSÁSZÁRI ÈS KIRÁLYI FELSÉG'

ENGEDELMÉVEL.

Nro 25.

Költ Bétsbenn, Sz. Mihály Havának (September) 24-dik napjan 1802-dik Eſztendőben.

B é t s.

A' meghólt Toskánai Kir. Nagy Hertzegné' hálálát 46 napokig fogja gyáſzolni az egéſz Cs. Királyi Udvar, attól a' naptól ſzámlálva, midőn a' bóldogúlt Királyi Hertzeg Aſzſzony teſte nagy pompával nyúgodalomra tetetett.

Gróf Wallis Ő Excellentziáját a' Cseh Orſzági törvényes dolgokra ügyelő Kormányſzék' Elölülőjét, valamint ſzintén, Napkeleti Gallitziában, hasonló Fő-hívatalt viselő Grzembsky Úr Ő Nagyságát, minden fizetés nélkül belső Titkos Tanátsosokká méltóztatott tenni a' Cs. Királyi Felség.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Az alsó Austriai Kormányszék Elölülőjévé mostanában kinevezett Báró Sumeraw Ő Nagysága, a' folyó hónap 10dikén mutattatott bé, Cseh Országi, Austriai, és Gallitziai Udvari Kantzellárius Báró van der Márk által, a' nevezett Kormányszék palotájában összve gyült Tisztviselőknek.

Lembergből Sept. 10dikén. A' Felsőség Rendelése szerént, négy, már kirendelt Ingenieur fog dolgozni a' Dniester folyó vizének annak rendi szerént való mérésén, felvevésén, és árkának igazíttatásán, melly a' Lengyel Országi termésnek, és portékáknak a' Fekete tenger felé leendő szállítására igen sokat fog használni.

Magyar Ország.

Posonyból Sept. 21-dikén. Fő Hertzeg Ferdinánd, a' múlt vasárnap vólt, Nádor Ispányunk Ő Királyi Hertzegsége' látogatására, aztán, még az nap estve felé elútazott ianen. — Tegnap dél előtt 10 órakor indúlt el Nádor-Ispány Ő Királyi Hertzegsége Bétsbe.

Segniából September 8-dikán. Kimondhatatlan nagy szárazság uralkodik vidékünkön, melly miatt a' lakosok sokat szenvednek. A' szántó vetők magok is nagy szükséget láthatnak ugyan, de kivált barmaikról nem tudnak elegendőképen gondoskodni a' kopár mezők miatt. A' víz nem léte miatt három, 's négy órányi távólságra kell hajtogatni barmaikat itatni. Triestben olly nagy a' szárazság, hogy onnan a' lovakat másuvá kellett hajtani. Sokan a' lakosok közzül is Fiuméba költöztek. Triestbe másunnan hordják az innya való vizet. A' vízi malmok álla-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

nak. Jóval is fellyebb ment a' tüzi fa ára mint ez előtt: a' mellyre az is sokat tett, hogy egész erdők is meggyúltak. — Az úton állók sok károkat okoznak, és sok útasokat megfoszt anak.

Olasz Ország.

Rómából Augustus 28-dikán. A' Quirinalis hegyen lévő palo a' Kápolnájában ma reggel tartatott bizonyos tzeremónia, néhai VI-dik Pius Pápa emlékezetére, mellyen maga Pápa Ő Szentsége is jelen volt, a' Kardinálisok Kollegiumával, és a' Praelatusok Rendivel egygyütt. Az az újság érkezett hozzánk, hogy az a' ház, mellyben megbóldogúlt Pápa Ő Szentsége végezte utólsó napjait Valencé-ben, templommá fordíttatik, és a' lakosok magokra vállalták azt a' költséget, mellybe kerül az építtetés.

Florentziából Sept. 3-dikán. Minekelőtte Barcellonába elindúlt volna Ő Felsége a' Hetruriai Király, a' következendőket hirdettette ki: „Első Lajos 's a' t. Azon újj öszve-köttetés, melly a' Burboni Királyi Házat ezután szorossabban öszve kaptsolja, hív bennünket arra, hogy ezen szerentsés történetből származó örömbe részt vegyünk. - - - Az az öröm, mellyet ez által fogunk érezni, nem felejteteti el velünk azt, a' mire fő gondunknak kell lenni, és azon lészünk, hogy minden környülállásokban elő mozdíttsuk, és állandóvá tegyük kedves alattvalóinknak bóldogságát, kik mindenkor első tárgyai Atyai gondoskodásunknak. — Hogy távól létünk alatt se szenvedjenek a' Kormányozást illető dolgok semmi rövidséget: Finantziára, és hadi dolgokra ügyelő valóságos Státus Taná-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

tsosunkra bíztuk azt a' hatalmat, mellyet a' Kormányſzéket illető dolgok rendes folyására nézve ſzükségesnek ítéltünk. A' miat óhajtjuk azt, hogy kedves alattvalóink közzé ismét viſzſza jöhessünk: úgy reményljük, hogy azok megfelelvén azon hűségnek, mellyel Igazgatóik eránt mindenkor viseltetnek, újj indító okokat ſzolgáltatnak nékünk a' megelégedésre, és azon való törekedésre, hogy a' közönséges bóldogságot minden eſzközök által elö mozdíttsuk."

Helvétzia.

Bernából Sept. 6 dikán. Tsak nem minden Kántonokban közönségessé lett a' függetlenség, és ez a' Nemzetek lételét megölő nyavalya minden nap jobban jobban erőt vesz. — A' Kormányſzéket védelmező sereg, körül belöl 2800 emberre megy, 's legalább a' fele a' Waudi tartományból való. Ezen sereg' egy réſze a' Bernai Kántonban fekſzik, más réſze a' kissebb Kántonok ſzélein.

Tigúrumból Sept. 10-dikén. Midön véletlenül körül vette a' 800 emberből álló fegyveres sereg városunkat, kiküldöttek a' helybeli Tiſztviselők a' Generalishoz, 's hathatóson eleibe terjeſztették akaratjokat: de míg e' lett vólna, tsak addig se várakozott a' Generális, és mivel a' kapuk bévóltak elötte zárva, tüzet adadott a' városra. Hasonlóképen tselekedtek a' városbeli polgárok is a' sántzokról, 's ágyúikat a' kivül lévő katonaságnak ſzegezték. — Három napi fegyvernyugvásra lépvén a' két fél egymással: az alatt a' legnagyobb siettséggel Bernába útaztak Deputátusaink, hogy a' Kormányſzékkel végez-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

zenek, és a' dolognak minél hamarébb eleit vegyék. —

Basileából Sept. 11-dikén. A' kissebb Kántonok, és a' Kormányszék, három napi fegyvernyugvást kötöttek egymással, melly idö alatt a' költsönös, és egymással való társalkodás felszabadúlt. —

Schafhausumból Sept. 14-dikén. A' mai pósta Tigurumból meg nem érkezett. Ágyú dörgéseket hallottunk az említett város felöl. Úgy gondolkozunk ebböl, hogy a' folyó hónap 10-dikén Bernába meat Deputátusok, semmire se mehettek a' Kormányszékkel, és hogy viszsza menetelek után kezdette el az ágyúzást, a' seregével, még is a' város alatt fekvö Generális. Annyival szomorúbb a' Tigurumi Kánton állapotja, mivel polgárjai két felé mennek, és egygyik részs hajlandó az újj Konstitútzió elfogadására, a' másik azt kivánja, hogy némelly változásokkal tsak a' régi mellett kell maradni.

Német Ország.

Berlínböl Sept. 6-dikán. Az Oldenburgi Hertzeg, ki egyszersmind Lubekkai Püspök, hozzánk érkezett, és a' Királyal soká beszélgetett. A' mint haljuk nem tartja elégnek a' Hertzeg azt, a' mi néki igértetett. — Tegnap tölünk Petersburg felé útazott.

Dresdából Sept. 8-dikán. Az a' híre, hogy a' V. Fejedelem alkuba botsátkozott a' Prussziai Királyal Erfurtnak, és termékeny vidékének más jószágért való eltserélése eránt.

Regensburgból Sept. 10-dikén. A' Szakszónia részéről küldött Követ azt jelentette ki kö-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

zelebb, hogy a' Diétának jól megkell fontolni, mi van befoglaltatva az eleibe adott, és a' károk pótolására tzélozó plánumba, kiváltképpen pedig fel kell jól venni, hogy mik az abban lévő főbb pontok. Fő dolog, (azt mondotta) a' kár pótlásba menő tartományok adóssága' kifizetése, az ez előtt volt birtokosok' tartásáról való gondoskodás, és az egész Imperium' mind Ekklésiai, mind polgári állapotjára való tekintet. — A' Cseh Országi Követ azt sürgette, hogy fundamentomosan különbözik a' Diéta eleibe terjesztett plánum, a' Rastadti, és Lünevillei egyegyesség tzikkelyeitől, és tsak annyiban fogadhatja azt el, mint a' melly az elvégezendő dolgok' rendinek kijelentésére szolgálhat, nem pedig úgy, hogy az változhatatlan légyen, és abban a' Diéta tsak mellesleg való, és a' dolog velejét nem illető változásokat tehessen. — Moguntzia részéről a' mondodott, hogy a' dolog természete kivánná, az egész károk' kipótolásának előbb lenni elintézését, mint sem az elfoglalások esnének. Továbbá, a' mint fő tzélja a' két magokat közben vető Hatalmasságoknak az, hogy a' tsendesség, és a' jó rend fen tartassék Német Országban: tehát ennél fogva, a' Katholika Vallás gyakorlása kívánja azt, hogy a' Püspökök megtartódjanak a' magok méltóságokban, és a' mint a' Német Konstitúzió, és a' Konkordát hozza magával, a' Káptalanok egyenesen tsak ő tőlök tartoznak függeni; végezetre jószágaiknak, jövedelmeiknek ámbár ezután a' Földes Urasági juss alá leszsnek is azok vetve, az ő tartásokra kell fordíttatni. A' mi a' Wetzlári Fő Kamarának igért fizetést illeti, abban is megkell egyegyez-

Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár Jelzet: 1-33-E

ni az újj bírtokosoknak, és azt, azon esetben, midőn valamelly tartomány több részre oszlik, annak kell kifizetni, a' ki abban a' tartományban fő, addig, míg ez a' summa részekre nem oszlik. Az által, hogy azt kivánnák a' Frantzia Respublika', és Muszka Udvar Ministerei, hogy a' fenn forgó dolgok két hónap alatt végre hajtassanak: úgy látszik, hogy nem akarják, minden külömbség nélkül forma szerént tudni, minden felek kárát, és hogy ezt a' Diéta szorosan megvisgálja, hogy így osztán az minden fogyatkozás nélkül megfordítódjon. 's a' t.

Regensburgból Sept. 11 dikén. A' közelébbi Ülésben kijelentette a' Moguntziai Minister, hogy azon jegyzések, mellyek a' Toskánai Nagy Hertzeg, a' Német Rend, és Gróf Stadion által tétettek, közöltessenek a' magokat közben-vető Hatalmasságok Ministereivel, a' végre, hogy azok is közöljék ezek eránt való szükséges vélekedéseket. — A' fellyebb írt kifogásokhoz, mellyeket a' Diétának el kell igazítani, járúlnak a' következendők is: Gróf Metternich azon panaszolkodik, hogy kára megfordítása hijjános. Más Gróf azt kívánja, hogy a' Morhange i Grófságért, valamint szintén a' Hunsingeni, és Altrofi Lotharingiában fekvő vólt birtokaiért, mások adódjanak; a' Sváb kerületben lévő Imperiális városok azt kivánják, hogy eddig vólt jussaik megmaradjanak; Hessen Homburg azt sürgeti, hogy a' hadakozás által vallott kára pótlására Oberursel adódjon néki által; az Arenbergi Hertzeg 13,756747 forintra veti kárát, mellynek megfordítását hasonlóképpen sürgeti; a' Wetzlári Fő Kamara azon van, hogy jövedelme nagyobbíttassék. —

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Monachiumból Sept. 15-dikén. A' Bavariai Kormányszék következendő rendelését tétette mostanában közönségessé: Több törvénytelen tselekedeteknek megvisgálásából kijön az a' szomorú tapasztalás, hogy a' köz nép között igen sok hibás vélekedések uralkodnak, melly miatt sokan megtsalattatnak. A' minapában 3 Landshuti Famíliának, többe került 2600 forintjánál, egy magát pénz-találónak mondó ember' tsalárdsága. Minden Hivatalok arra intetnek annak okáért, hogy a' Papokat tegyék az effélékre figyelmetesekké, és kössék azoknak szivekre, hogy mint a' nép tanítói azon legyenek, hogy oktatásaik által megszabadúlhassanak még az egygyügyűbbek is attól a' mélly jéges tudatlanságtól, melly sokféle erköltsi zürzavaroknak kútfeje, és taníttsák meg a' népet arra, hogy állapatjához képest kötelességét tellyesíttse. — Míg Regensburgban tart a' rendkívül való Deputátzió Gyűlése, addig megengedődött az említett városnak, hogy Bavariából az életet szabadon kivihesse.

Frantzia Ország.

Rouenből (*Rhotomagus*) Sept. 4 dikén. Az ide való Karton Fábrikások megkeresték a' Kormányszéket, és azzal ezeket közlötték: „Úgy tartódik a' mai időben mint bizonyos állítás, hogy a' Státusok annál erősebbek, és virágzóbbak, mennél jobban virágzik azokban, a' kereskedés, és a' munkásság. Példa erre, Anglia, melly nem a' legnagyobb kiterjedése, és népessége mellett is, első a' világ' kereskedő réfze között. Európa tartományain fájdalmas sebeket ejtett a' múlt hadakozás: Anglia ereje pedig felette meg-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

nevekedett az által. Úgy látszott, hogy a' Frantzia Respublika vetekedni fog ebben a' részben is Angliával: azomban a' mi Hazánk közel van a' romláshoz, ha tsak annak támogatására megkívántató eszközök elő nem vétetnek. A' békesség nem javított állapatunkon. Az Anglusok bétöltötték Fr. Országot tulajdon Fábrikáikban készült míveikkel: azomban azoknak, a' miken mi dolgoztunk, nintsen semmi kelete. A' mi mester embereink Famíliástól egygyütt elszegényednek, ha tsak meg nem mondódik mi tévők legyünk. Első Konzul, mi az igasságot, de a' szomorú igasságot terjesztjük elődbe! Vajha megilletnének kenyér nélkül lévő, és a' szegénységgel küszködő mester embereink' panaszai! Semmijek sints; azomban jobb reménységek sem lehet a' jövendő eránt. Első Konzul! a' Te gondoskodásodtól várjuk azt, hogy ezen szükség elháríttassék. Kevés idő múlva, a' mester emberek kifogynak egészen városunkból, és némellyek a' szegénység 's éhség miatt lesznek oda, mások pedig nem lévén szomorú sorsokkal megelégedve, kénteleníttetnek Hazájokból kiköltözni."

Párisból Sept. 5-dikén. Generális Marescot, Picardia, és Flandria partjai körül útazik, hogy megvisgálja, hol lehetne egy alkalmatos kikötő helyet azon a' tályon felállítani, melly a' hadakozó hajókra nézve szükséges lenne. Boulognát találta alkalmatosnak. — Az effélékre nagyon figyelmeznek az Anglusok, valamint szintén arra is, hogy az első Konzul az úszásban gyakoroltatja a' katonaságot. —

Párisból Sept. 8 dikán. Adjutáns Lauriston, a' múlt napokban Német Országba útazott,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

és reá némelly dolgok vagynak bízva, mellyek a' Bádeni Márk Grófot, a' Baváriai V. Fejedelmet is illetik, és a' mellyek arra tartoznak, hogy Regensburgban, rendkivül leendő Követi hivatalát vihesse. —

Párisból Sept. 9-dikán. Úgy mondják, hogy ezután nem az első, hanem a' második Konzul fogja magához hívni azon személlyeket, kik a' bévett szokás szerént vagy egy, vagy más alkalmatossággal megfogadnak vendégeltetni. — A' Konzuli seregre nézve némelly változások fognak tétetni. — A' Márseliai polgárok egy emlékeztető pénzt verettek az első Konzul tiszteletére. Kedvesen fogadta Bonapárté, és a' Küldötteknek következendőket mondotta: „Érzékenyen vettem Marsilia városának erántam viseltető jó indúlatjának bizonyságát, örülök, hogy láthatom Küldötteit. — — A' Kormányszék mindenkor különos figyelmetességét fordította ezen városra, és örül virágzásának. Azon békességnél fogva, mellyet a' Respublika a' Nagy Úrral kötött, szabadon hajókázhatunk ezután a' Fekete tengeren. Ennél fogva a' Közép-tengeren való kereskedésünk nevekedik, és hasznosabb lesz mint eddig vólt. Óhajtom, hogy vegye hasznát Márselia ezen bóldogságunk kút fejének." 's a' t.

A' Konzulok által látván azt, hogy a' Konstitútzión tett igazítások meglévén már, a' Rajna bal partján lévő négy departamentomokban sem maradhatnak meg a' Törvényszékek ezután úgy mint eddig vóltak; a' következendőket végeztek: 1. „Az említett departamentomokban, nevezetesen Trevirumban (Trierben) lévő, 's számot vevő Törvényszék, nem folytatja September

23-dikánál tovább foglalatosságát, és ezen rendelés kihirdetésétől fogva, az úgy nevezett Kaſzſzátzió Törvényſzék fogja gyakorolni a' négy departamentomokban hivatalát. 2. A' főben járó, 's jobbításra tzélozó dolgokra ügyelő polgári Törvényſzéknek vége: de még is folytatják annak tagjai eddig volt kötelességeket, míg az újj Törvényſzékek fel nem állíttatnak. 3. A' mi a' kereskedésre tartozó rendeléseket illeti, azokban nem tétetik semmi változás. 4. Valamelly Törvényſzék fog ezután fell állani kerületek ſzerént, mellyhez folyamodnak legelőſzör az ügyes bajos emberek (Forum primae instantiae.) 5. Az illyen Törvényſzék' tagjai állanak három Bírákból, két Helytartókból, egy Kommiſzſzáriusból, és Notáriusból, némelly megnevezett városokban pedig több ſzemélyek is leſznek ezen Törvényſzék tagjai. 's a' t.

Párisból Sept. 10dikén. Tegnap 11 óra tályban, egy oſztály Lovasság, és egy tsoport Vadáſz katonaság kísérte a' Polítziára ügyelő Kommiſzſzáriusokat, és más nyóltz, a' békeségre vigyázó Tiſzteket, katonai muzsikával. Az említett Tiſztviselők minden közönséges helyeken ki kiáltatták a' Fényes Porta, és a' Frantzia Respublika között kötött békeséget. — Burdóból a' következendőket írják. „Valamelly Bayonnéból érkezett levelekből tudtunkra esett, hogy oda egy hajó evezett Brest felől, mellyen volt Toussaint Felesége, két gyermekeivel, egy attyafiával, 's némelly tselédeivel egygyütt. A' folyó hónap első napján érkeztek ide hé, és a' városbeli Polgár mester által fogadtattak. — A' Sz. Cloudi paleta olly an nagyon kitsinosíttatott, hogy

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

ott meglehet látni, mit tehetnek a' jó ízlés, és a' szép mesterségek. Éppen nem lehet abban ollyan Ásiai kéfzületekre találni, mellyek a' gazdagsággal való vifzfza élés munkái, hanem lehet olly fzépséget fzemlélni, melly méltó a' Frantzia ízléshez, és egy nagy Respublika Fejéhez. — Híre futamodott, hogy la Fayette meghólt. — Generális Leclerc abban foglalatoskodik, hogy Sz. Domingóban, és a' környék fzigetekben találtatható, de még nálunk nem lévő plántákkal, kövekkel, és állatokkal gazdagíttsa a' Párisi Museum ritka Gyüjteménnyét. — Generális Roume, Frantzia Koloniákban volt Ágens, két eleven tsörgő kígyót ajándékozott a' Terméfzet históriájára tartozó Gyüjteménynek, ezen kivül sokféle magokat.

Párisból Sept. 10-dikén. A' Szenátus tegnap előtti Gyülésében, egy, különösen az első Konzulhoz intézett fontos befzédet tartott a' külső dolgokra ügyelő Minister Talleyránd, azon alkalmatossággal, midőn a' Fr. Respublika, és a' Fényes Porta között véghez ment békességet elő terjefztette. „Különös megesmértető jele volt (így fzóllott Talleyránd) azon Indoknek, mellynek a' közönséges békesség véget vetett az, hogy a' Nemzetek gondolkodása, és hafzna, 's magok viselése fzembetűnőképpen ellenkeztek egymással. A' Státusok hajlandók voltak egy réfzről ugyan a' hadakozásra, más réfzről az egymással való fzövettségre. — Illyen állapatban volt a' Fényes Porta különösen, mikor még a' hadakozás tartott, 's midőn ellenséges indúlattal viseltetett a' Fr Respublikához. Maga a' Fényes Porta mind a' Tartományaiban lévő belső,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

mind külsö dolgok' folyását látván megbánta azt, hogy velünk hadba elegyedett. Látta, hogy a' győzödelmes Frantziák, megállván fogadásokat, a' Török tartomány elfoglalása után is arról gondoskodtak, hogy a' Fényes Porta megtartasson, és jövendőben virágozzon. Még akkor is, midön már a' két fél, egymásnak hadat izenvén, jussok lett vólna is a' foglalásra a' Frantziáknak, tapaſztalta azok felöl, hogy azok, a' meggyőzöttek' T u l a j d o n a, S z o k á s a, 's V a l l á s a eránt való tiſztelet által indítatván, meg nem változtatták erös feltételeket. És valóban a' helyett, hogy a' Frantzia Respublika a' Török Birodalom bóldogságát, és erejét megkisebbíttse, azon vólt, hogy azt még hatalmassabbá, és bóldogabbá tegye, midön abba a' p o l g á r i s á g magvait plántálta, és útat kéſzített tartományain kereſztül a' közönséges kereskedésre. De a' Fényes Porta ollyan hadba keveredett, mellynek következései rá nézve veſzedelmesek vóltak, és környülállásihoz képest legutóljára bű hatott ki alóla. Midön az Európa Hatalmasságok megbékéltek, akkor vólt a' Fényes Porta ollyan állapotban, hogy minden kénſerítés nélkül alkudhasson, 's mihelyt tsak magával egygyezett a' a' Fr. Respublikával, meg is kéſzűlt nem sokára a' békesség. — Ez a' békesség helyre állította ismét a' két fél közt való régi egygyetértést, és ez által kipótolja a' Török Birodalom minden kívánságait, 's elő mozdítja annak haſznait, és a' Frantzia Respublikának ditsöségére van. Az az öröm, melly a' békesség kihirdetésével Konstántzinápolyban közönségessé tevődött, eléggé bizonyítja, melly kedves a' Török Birodalom

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

lakosi előtt a' Frantziákkal megújjított baráttság. Ezen baráttság felbomlásával, nagy hibák, és veſzedelmek tsúſztak bé. Ezután reményli a' Fényes Porta, hogy még a' Politikájában lévő, és a' fekvéséből ſzármazható nehézségeket is eligazíthatja a' Frantzia Respublika, tanáts adása által, melly virágzó állapotját munkálódja. A' Frantziák kereskedése' haſzna, bizonyos lábra állíttatott ezen békesség által. Azon polgárjaink, kik a' Török Bírodalomban vagynak, viſzſza nyerik letartóztatott jóſzágaikat, 's régi jussaikat, és a' kereskedéshez hathatósan hozzá ſzóllhatnak. Bizonyos tzikkelye a' békességnek azt tartja, hogy ők kielégíttessenek. --- A' Fekete tengeren való hajókázás új útat nyit előttünk, és egyenesen kereskedhetünk ezután az Oroſz Bírodalom déli tartományaival. -- A' Muſzka Csáſzár által látja, hogy mind az a' mi arra tzéloz, hogy egy Nemzetben, a' másik által elő mozdítódjon az úgy nevezett Industria, mindeneknek haſznál egyſzersmind. — Semmit jobban nem kívánhatott vólna a' Fényes Porta, mint a' Frantziák baráttságát. A' kötött békesség által fogja tapaſztalni, annak haſznos következéseit. Viſzſza térvén régi ſzokására, a' mi Európában, Ásiában, és Afrikában leendő haſznos kereskedésünk társaságában, 's a' költsönös bizodalom viſzſza térében, felfogja találni a' Fényes Porta azon eſzközöket, mellyekre ſzüksége van arra, hogy magát azon állapatjában megtarthassa, mellybe most tétetett."

Párisból Sept. 11 dikén. Martinique ſzigetében lévő Nemzeti Praefectus, és Státus Tanátsos Bertin, tudósította a' tengeri dolgokra ügye-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

lő Ministert, a' nevezett sziget Julius 19 dikén let elfoglalása, és egyszersmind az eránt is, melly nagy emberséggel fogadtatott az ott lévő Anglus Kommendáns Generális Keppel által.

Párisból Sept. 12 dikén. A' Hazát óltalmazó Újság azt jegzi me, Foxnak, az első Konzul által lett különös fogadtatásáról, hogy azért mutatta Bonapárté eránta való jó indulatját; mivel Fox nem vólt ellenére a' békesség megkészülésének, „és a' midőn ez által barátja vólt az emberiségnek; nem szünt meg soha ennél fogva Hazájának is barátja lenni." — Rövid időn nevezetes munka jön világ eleibe Spanyol Orszag' leirásáról, mellynek szerzője Laborde, ki öszve járta egész Spanyol Orszagot. — Szorgalmatosan készítetik azon Egyiptomról leendő nemzeti nagy munka is, mellyben lévő dolgok négy részre osztatnak. Az első részben geographiára tartozó jegyzések, a' másodikban a' természet Históriájára tartozó dolgok, a' harmadikban régiségek; az utólsóban pedig ollyan jegyzések foglaltatnak bé, mellyek Egyiptom mostani állapotjára, annak lakosaira, mostani törvényeire 's a' t. tartoznak. Semmi sem mehet bé ezen nagy munkába, és a' mettzések sem tétetődhetnek addig belé, míg azok, azon kirendelt személlyekből álló Társaság előtt meg nem fordúlnak, kik Bonapártéval Egyiptomba vóltak.

Anglia.

Londonból Sept. 4 dikén. Hogy még eddig sem hagyták oda Máltát seregeink, azt adják okául közönséges leveleink, hogy az Angliai Ministerium azt kivánja, a' Petersburgi Udvartól, hogy Máltának azon jövendő állapotját óltalmaz-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

za, melly az Amiensi békességben meg van határozva, mivel különben tart tőle, hogy Málta is úgy jár mint Elba szigete.

Londonból Sept. 7 dikén. Egy szállító hajó evezett ki Lisbonából, mellyen volt Generális Lasnes Felesége két gyermekeivel egygyütt. Azon hír, mellyet ez a' hajó hozott, a' Generális Lisbonából lett elútazásáról, még bizonytalanabb, mint az, a' mit az előtt hallottunk. — Úgy mondják, hogy Warrennek Pétersburgi Követté lett rendelésének az a' tzélja, hogy elég tevődjön az Orosz Császár kívánságának, ki azt akarta, hogy a' tengeri dolgokhoz értő katona Tiszt küldődjön Anglia részéről Pétersburgba, hogy ez által jobbításokat tehessen, a' Muszka hajós sereg', és tengeri erő' elintézésében. Indiából jövő hírekből fogva tudjuk, hogy a' Madura környékén zenebonáskodók, Kapitány Agnew által megverettettek, 's magokat az oda való vidék' hegyes részeiba vették.

Elegyes Levelek.

Konstantzinápolyból August. 10 dikén. A' Nagy Vezér a' folyó hónap 2 dikán érkezett meg ide. Nagy örömmel fogadta a' Nagy Úr, és gazdagon megajándékozta. Azon Ministerek, kik miólta távól volt, vitték hivatalát, letették azt, a' mi tsak ideig óráig bízódott rájok. — Ali Effendi neveztetett a' Nagy Vezér Adjutánsának.

Jelen volt a' Nagy Úr a' Nagy Vezérrel egygyütt, azon katonai gyakorlason, mellyet Európai módon tanított seregei mutattak, és annyira megtetszett ez a' gyakorlás, hogy nevezetes summát osztatott ki a' katonaság között megelégedésének jeléül.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197